

Uw brief van	
Uw kenmerk	
Ons kenmerk	17.0012066
Bijlagen	
Inlichtingen	Igor Meuwese
Telefoon	
Datum	20 november 2017
Onderwerp	Financiële kaders en ontwikkelingen begroting 2019

Aan de raden van de aan de Regio Gooi en Vechtstreek deelnemende gemeenten

c.c. de colleges van Burgemeester en Wethouders van de aan de Regio Gooi en Vechtstreek deelnemende gemeenten.

Geachte dames, heren,

Jaarlijks informeren wij over de financiële trends en programmaontwikkelingen die van betekenis zijn voor de volgende begroting van de Regio. De financiële gevolgen van deze ontwikkelingen zullen worden verwerkt in de ontwerpbegroting 2019.

Procedure

De kaderbrief wordt overeenkomstig artikel 34b van de wet gemeenschappelijke regelingen ter informatie toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Begin 2018 wordt de ontwerpbegroting voor 2019 opgesteld door het dagelijks bestuur. De ontwerpbegroting gaat voor advies naar de portefeuillehoudersoverleggen. Het algemeen bestuur stelt - gehoord het advies van de portefeuillehouders - het ontwerp van de begroting vast op 12 april 2018 en zendt deze samen met de voorlopige jaarrekening vóór 15 april toe aan de gemeenteraden. Tot 12 juli is er gelegenheid voor de raden om een zienswijze over de begroting in te brengen. Op 12 juli 2018 stelt het algemeen bestuur de begroting vast. Bij de behandeling worden de zienswijzen van de gemeenteraden betrokken.

Gelet op nieuwe samenstelling van de raden en de colleges zullen wij extra aandacht besteden aan de informatievoorziening over de Regiobegroting. Op afroep zijn wij beschikbaar om in de vergadering toelichting te geven.

Hieronder geven wij een overzicht van de kaders, de externe factoren en de nieuwe ontwikkelingen binnen de programma's die uitwerking op de begroting voor 2019.

Uitgangspunten begroting 2019

I Wettelijke kaders

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Gemeenschappelijke regelingen hebben met ingang van de begroting 2018 moeten voldoen aan het aangepaste BBV. Wijzigingen hadden betrekking op het gebruik van uniforme taakvelden, de renteomslag, het opnemen van verplichte beleidsindicatoren als ook het centraal verantwoorden van alle overhead. Bij deze centrale verantwoording heeft de Regio als verdeelsleutel gebruik gemaakt

van fte-aantallen per RVE. Eind 2017, begin 2018 zullen wij deze methode van verdelen analyseren en afzetten tegen het werkelijk gebruik per RVE, om zo te kunnen vaststellen of deze verdeelsleutel een juiste vertegenwoordiging is van het gebruik. Op basis van deze analyse wordt besloten op welke wijze de overhead in de Programmabegroting 2019-2022 verdeeld zal gaan worden. Deze mogelijk gewijzigde toerekening levert geen wijziging in de hoogte van de gemeentelijke bijdrage, maar mogelijk wel in een verschuiving in de gemeentelijke bijdrage per programma.

II Vastgestelde bestuurlijke kaders

Structurele bezuinigingen

In het transformatieplan van maart 2014 is het uitgangspunt vastgelegd om vanaf begrotingsjaar 2016 een structurele bezuiniging te realiseren. Deze bezuinigingen lopen op tot € 350.000 in 2019. In 2016 en 2017 is de vereiste structurele bezuiniging van € 200.000 met name gerealiseerd door het verminderen van het management binnen de GAD, GGD en het RBL. In 2018 zal de afgesproken bezuiniging van € 50.000 door de aankoop van het Regiokantoor gerealiseerd worden. In 2019 verwachten wij de totaal afgesproken bezuiniging van € 350.000 te realiseren door natuurlijk verloop en verdere digitalisering.

Aankoop Regiokantoor

Om meer regie te krijgen op onze eigen huisvesting is de Regio in samenwerking met Gooise Meren in 2016 gestart met het onderzoeken van de mogelijkheden het kantoorgebouw en een gedeelte van de parkeergarage te verwerven van Gooise Meren. Door deze aankoop, die eind 2017 heeft plaatsgevonden, is de Regio in staat om de huisvestingslasten te verminderen en hiermee de bezuinigingstaakstelling van €50.000 in 2018 te realiseren. In 2018 zal een meerjarenonderhoudsplan worden opgesteld. Dit vormt de basis voor de vanaf 2019 op te nemen jaarlijkse onderhoudslast. Dit zal geen gevolgen hebben voor de gemeentelijke bijdrage. Op de lange termijn kan een besparing gerealiseerd worden op de energiekosten door het aanbrengen van zonnecollectoren.

Uitvoeringsprogramma RSA

In 2017 hebben gemeenten besloten zowel incidenteel als structureel te investeren in de uitvoering van de Regionale Samenwerkingsagenda. Incidenteel door een onttrekking aan de reserve van 2,2 miljoen en structureel met een stapsgewijze verhoging van de inwonerbijdrage van 1,50 tot 3 euro per inwoner. Vanaf 2019 versterken de gemeenten de regionale bestuurskracht met name op het fysieke domein. Het streven is dat met deze structurele middelen de projecten uit het uitvoeringsprogramma in 2019 gefinancierd kunnen worden. De gemeenteraden gaan na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 aan de slag met het opstellen van de Regionale samenwerkingsagenda voor de nieuwe zittingsperiode 2019 -2022.

De speerpunten en ambities die de nieuwe gemeenteraden opnemen in de Regionale samenwerkingsagenda 2019 – 2022 zijn bepalend voor de begroting vanaf 2019. De planning is dat gemeenteraden de geactualiseerde samenwerkingsagenda eind 2018 vaststellen. Vervolgens verwerken de gemeenten de ambities uit de Regionale samenwerkingsagenda in een uitvoeringsprogramma. Hieraan liggen een evaluatie van de Regionale samenwerkingsagenda over de periode 2015 – 2018 en een bijbehorend uitvoeringsprogramma ten grondslag.

III Algemene financiële ontwikkelingen

Ontwikkeling lonen

De VNG en de vakbonden hebben op 5 oktober 2017 een nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst afgesloten met een looptijd van 1 mei 2017 tot 1 januari 2018. In de nieuwe cao zijn de volgende salarisafspraken gemaakt:

- Per 1 augustus 2017 worden de salarissen verhoogd met 1%¹.
- Per 1 januari 2018 worden de salarissen verhoogd met 1,5%.

Deze generieke salarisverhogingen leiden ertoe dat de berekeningsgrondslag voor het IKB (Individueel Keuze Budget) stijgt.

Tevens wordt het IKB verhoogd op de volgende manieren:

- Per 1 december 2017 wordt onderdeel b van het tweede lid van artikel 3:28 (= oude eindejaarsuitkering, dus pensioengevend) verhoogd met 0,5%.
- Per 1 juli 2018 wordt onderdeel b van het tweede lid van artikel 3:28 (= oude eindejaarsuitkering, dus pensioengevend) verhoogd met 0,25%.

Gezien het economische herstel van de Nederlandse economie en de eisen van de vakbonden in de marktsector is de verwachting dat de vakbonden ook voor de ambtenaren koopkrachtherstel willen realiseren. Verschillende instituten waaronder de werkgevers, economische partijen en politici pleiten al enige tijd voor een flinke loongroei om de koopkracht te herstellen. De verwachting is dat de lonen in 2019 met 2,5% (inclusief IKB) zullen gaan stijgen.

Mochten er in de nieuwe cao hogere indexatiepercentages worden afgesproken dan zal het niet mogelijk zijn om deze extra toename van de loonkosten op te vangen binnen de begroting.

Tenslotte zijn er afspraken gemaakt over de toepassing van de Wet Minimumloon.

Concreet betekent het dat salarisschalen 1 en 2 worden aangepast aan het minimumloon. De Regio heeft op dit moment geen medewerkers in dienst in deze salarisschalen.

Ontwikkeling Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds

In het derde kwartaal 2017 zette de geleidelijk stijgende trend van de dekkingsgraad door. De actuele dekkingsgraad steeg naar 103,3%. De beleidsdekkingsgraad was 99,3%.

Vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110% mag ABP geleidelijk de pensioenen verhogen. ABP schat nu in dat zij de komende 5 jaar de pensioenen niet of nauwelijks kan verhogen. De kans dat ABP de pensioenen in 2018 moet verlagen is inmiddels klein geworden. Voor volgende jaren blijft die kans wel aanwezig. Dat is het geval als de beleidsdekkingsgraad tot en met 2020 onder het vereiste niveau van 104,2% blijft. Voor waardeoverdracht is een beleidsdekkingsgraad van 100% nodig. Die stand is nog niet bereikt. Dit overwegende is geen stijging van de kosten opgenomen in deze kadernota.

Gezien de onzekerheid over de mogelijke aanpassing van de pensioenpremies zal deze als PM post in de risicoparagraaf worden meegenomen.

Ontwikkelingen consumentenprijsindex (CPI)

Om de CPI voor 2018 te bepalen, is gebruik gemaakt van gegevens van het Centraal Plan Bureau en het Centraal Bureau voor de Statistiek. Op 16 augustus 2017 heeft het Centraal Planbureau de middellange termijn verkenning 2018-2021 geactualiseerd. Uit deze publicatie blijkt dat het CPB een inflatie voor de periode 2018-2021 verwacht van gemiddeld 1,5%.²

Bij het opstellen van de begroting 2018 heeft de Regio rekening gehouden met een inflatie van 1%. Gezien de verwachting van het Centraal Plan Bureau wordt voor 2019 rekening gehouden met een inflatie van 1,5%.

¹ Ten opzichte van de vastgestelde begroting 2018 (exclusief begrotingswijzigingen Crisisdienst, Werkgeversdienstverlening en C&A-team en DB voorstel wijzigingen cao 2017-2019) heeft een loonsverhoging van 1% een stijging van € 235.000 aan loonkosten tot gevolg

² Ten opzichte van de vastgestelde begroting 2018 (exclusief begrotingswijzigingen Crisisdienst, Werkgeversdienstverlening en C&A-team) heeft een inflatiecorrectie van 1% een stijging van € 200.000 tot gevolg

Ontwikkeling rente

De rente voor een 10 jarige vaste geldlening is op dit moment 0,55%. De BNG Bank voorziet dat de lange rentetarieven mede onder invloed van een aantrekkende inflatie naar verwachting wat zullen gaan oplopen. Omdat de renteontwikkelingen voor vaste geldleningen op de lange termijn bijzonder onzeker zijn houden wij bij investeringen rekening met een rentestand van 2%.³

Op basis van de BBV-regels verrekenen we de werkelijk betaalde rente op basis van een omslagpercentage van 1%.

IV Mutaties in de programma's te verwerken in de begroting 2019

Sturing

De RVE Sturing is in 2018 op verschillende terreinen versterkt; programmacoördinatie fysiek domein (op het terrein van economische zaken, cultuur/erfgoed/recreatie & toerisme en ruimte en mobiliteit), uitvoering werkgeversdienstverlening en het consultatie en adviesteam (Jeugdwet). De verwachting is dat met deze capaciteit de regionale samenwerking voldoende versterkt is en in 2019 geen aanvullende financiële middelen noodzakelijk zijn.

In 2017 is het beleidsplan Bescherming en opvang in alle gemeenten vastgesteld. Dit plan geeft aan hoe gemeenten onze meest kwetsbare inwoners willen beschermen en opvangen.

De begrotingswijziging Bescherming en opvang wordt in de begroting 2019 verwerkt. Uitgangspunt is dat bescherming en opvang in 2019 binnen de begroting en de toegestane reserve blijft. De consequenties van het omzetten van de subsidie naar inkoop (persoonsvolgend) worden eerst in 2019 zichtbaar. De uitbreiding in capaciteit van inkoop en contractbeheer zal binnen de voor bescherming en opvang beschikbare middelen blijven.

Inkoop en contractbeheer

In 2017 en 2018 is de regionale inkoopfunctie binnen de RVE versterkt op de onderdelen ondersteuning interne diensten Regio Gooi en Vechtstreek, Sociaal Domein en Fysiek Domein. Hiermee is de RVE inkoop & contractbeheer op sterkte. Er zijn in 2019 derhalve geen financiële gevolgen voor de inwonerbijdrage vanuit de gemeenten.

Jeugd en Gezin

Vanaf 1 januari 2018 wordt in de lijn met overige AWBZ taken de verantwoordelijkheid voor het rijksvaccinatieprogramma (RVP) van het RIVM overgedragen aan gemeenten. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor de uitvoering van het RVP, de verantwoordelijkheid daarvoor is bij Jeugd en Gezin belegd. Per 1 januari 2019 wordt de financiële verantwoordelijkheid voor het RVP van het RIVM overgedragen aan gemeenten. De consequenties van deze wijziging zullen worden meegenomen in de begroting 2019-2022.

Jeugd en Gezin (Jeugdgezondheidszorg, RBL en Centra voor Jeugd en Gezin) werkt aan de verdere flexibilisering, intensivering en taakherschikking. Dit traject is nodig om beter te kunnen inspelen op de wensen van inwoners, gemeenten en professionals en op de veranderde ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Onderdeel van deze omvangrijke operatie is het opstellen van een financiële doorvertaling van de nieuwe werkwijze. Deze financiële vertaling zal sterk afhankelijk zijn van de mate waarin gemeenten willen gaan investeren in preventie/versterking van het voorveld. In 2018 en 2019 zal hierover intensief met de gemeenten worden gesproken.

³ Omdat er voor 2019 nog geen investeringsplannen zijn opgesteld, is er ook nog geen duidelijkheid over het aantrekken van leningen. Derhalve is hier nog geen percentueel effect weer te geven.

Maatschappelijke dienstverlening

Met ingang van 1 januari 2019 moet er in de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling een afwegingskader zijn opgenomen. Een afwegingskader helpt professionals om in te schatten of er sprake is van acuut of structureel huiselijk geweld en/of kindermishandeling en/of melden bij Veilig Thuis een noodzakelijke stap is. Een melding stelt Veilig Thuis in staat de radarfunctie te vervullen, de professional kan daarnaast nog steeds zelf hulp bieden en/of coördineren. In overleg met Veilig Thuis wordt afgesproken wie welke taken uitvoert. Het is een landelijke verwachting dat er een toename is van het aantal adviesvragen (5% tot 25%) en meldingen (5%-10%) en het toezicht hierop. Op dit moment zijn VNG en diverse ministeries in overleg over de wijze waarop gemeenten voor deze extra verantwoordelijkheid financieel worden gecompenseerd. Op het moment dat daar helderheid over is zal de Regio met de gemeenten in gesprek treden over de financiële doorvertaling richting Veilig Thuis.

Gemeentelijke GezondheidsDienst (GGD)

In 2018 wordt duidelijk of de GGD samen met de GGD Flevoland en de beide Veiligheidsregio's op zal gaan in één dienst voor Veiligheid en Gezondheid. Als stip op de horizon is 1 juli 2019 als mogelijke ingangsdatum genoemd. Feitelijk gegeven is dat de kleine GGD in deze regio kwetsbaar is. In de begroting 2019 van de Regio zal deze mogelijke fusie als risico opgenomen worden; de vormgeving van de nieuwe dienst en de taakvelden die zij zal gaan uitvoeren zijn onderdeel van het fusieproces, waardoor mogelijke gevolgen voor de Regio nog niet in beeld zijn.

Grondstoffen en Afvalstoffen Dienst (GAD)

Ontwikkelingen Van Afval Naar Grondstoffen

In 2019 zal de invoering van de PMD container/kleinere restafval container afgerond worden. De hele regio is dan voorzien van een extra container op die plekken waar dat kan. Ook zullen in 2019 de inzamel frequenties aangepast zijn aan conform het Regionaal Uitvoeringsplan huishoudelijk afval 2015-2020. Daarnaast is een inhaalslag gemaakt ten aanzien van het plaatsen van ondergrondse verzamelcontainers. Wel is de verwachting dat een aantal locaties meer tijd vraagt in verband met het verleggen van kabels & leidingen of het uitlopen van de participatietrajecten. De verwachting is dat de hoeveelheden restafval in 2019 significant gedaald zijn en de hoeveelheden verhandelbare grondstoffen navenant gestegen. De inzameling hiervan zal als gevolg van een stijging van het aantal huishoudens toenemen.

Ontwikkelingen bedrijfsvoering

De in 2018 geïmplementeerde (ERP-) software leidt in 2019 tot een efficiëntere inzameling van ondergrondse verzamelcontainers. Inzamelvoertuigen zijn dan voorzien van digitale routeapparatuur in de cabine. De minicontainer inzameling zal in 2019 verder geoptimaliseerd worden. In 2019 zal het overslagstation aangepast gaan worden aan de eisen van deze tijd en de nieuwe wijze van inzamelen, de overslag, het transport en de nieuwe verwerking van grondstofstromen. Op basis van de huidige inzichten zullen deze aanpassingen grotendeels binnen de huidige exploitatie opgevangen kunnen worden. Wel zijn er fysieke aanpassingen aan het gebouw, infrastructuur en inzamelvoorzieningen nodig. Hiervoor wordt in 2018 een aparte projectfinanciering voorgelegd, al dan niet in combinatie met een eventuele doorontwikkeling van de GAD-locatie aan de Hoofllaan. Hetzelfde geldt voor de bijdrage van de GAD aan de voorbereidingen van de regionale energietransitie (onderdeel van de RSA) Ook hier zal worden gewerkt met een aparte projectfinanciering. Het resultaat 2017 van de GAD kan ter dekking van deze voorbereidings- en plankosten bestemd worden.

Ontwikkelingen Afvalstoffenbelasting

Het restafval van de Gooi en Vechtstreek wordt verwerkt/verbrand in de installatie van Evi op het Euregiopark in Coevorden. De verbrandingsinstallatie staat net over de grens op het Duitse deel van het bedrijventerrein. Voor het verbranden van restafval geldt al enige jaren een verbrandingsbelasting per ton afval. Tot 2018 gold dit niet voor restafval welke geëxporteerd werd. In

2018 zal de exportheffing dan waarschijnlijk toch het licht zien. Het tarief voor storten of verbranden van afvalstoffen uit Nederland in het buitenland, wordt gelijk aan het tarief in Nederland. Dit heeft gevolgen voor verwerkingstarieven van restafval en zal meegenomen worden in de begroting van 2019.

Voor 2019 is de verwachting dat al deze ontwikkelingen leiden tot een lichte stijging van de bijdrage GAD. Deze stijging blijft echter binnen het gestelde financiële kader van het Regionaal Uitvoeringsplan VANG 2015-2020.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

De RAV Gooi & Vechtstreek zal in 2019 haar intensieve samenwerking met de RAV Flevoland verder continueren. Dit op basis van de samenwerkingsovereenkomst die met de RAV Flevoland is opgesteld. Hiermee anticiperen de RAV Gooi & Vechtstreek en de RAV Flevoland op de afloop van de Tijdelijke Wet Ambulancevervoer per 1 januari 2021. Tegelijkertijd wordt de huidige kwaliteit van dienstverlening hiermee gecontinueerd. De financiering van deze dienstverlening vindt plaats door de zorgverzekeraars. In 2018 worden afspraken met de verzekeraar gemaakt over de nieuwe overheadtoerekening die gevolg was van de vernieuwing van het BBV. Hiermee kent de RAV een financiële solide financiering tot 1 januari 2021. Daarnaast komen mogelijk tekorten op rekening van de RAK-reserve. Hiermee is de financiële positie van de gemeenten voldoende gewaarborgd.

Het dagelijks bestuur van de
Regio Gooi en Vechtstreek,

de secretaris,

J.J. Bakker

de voorzitter,

P.I. Broertjes.